

ZARZĄDZANIE → D2

Powroty pracowników do biur bez dyskryminacji

Jeżeli pracodawca planuje odwoływać pracowników z pracy zdalnej w turach, musi stosować obiektywne kryteria. Inaczej może narazić się na zarzuty nierównego traktowania w zakresie warunków zatrudnienia.

TYLKO NA RP.PL/PLACE

Pracownicy nie mają prawa do pensji za czas szczepienia

Tylko od dobrej woli pracodawcy zależy, czy zapłaci pracownikowi za przerwę na zastrzyk. Wszystko przez to, że szczepienia przeciwko Covid-19, od których w dużej mierze zależy odmrożenie naszej gospodarki, są dobrowolne.

POSTĘPOWANIE → D3

Kiedy przyczyna wypadku w czasie pracy jest zewnętrzna

Nagłe zdarzenie, które występuje w związku z pracą i spowodowało uraz lub śmierć pracownika, jest wypadkiem przy pracy tylko, gdy zostało wywołane przyczyną zewnętrzną. Określenie, czy mamy do czynienia z taką przyczyną, przysparza trudności.

AKTUALNOŚCI NA **PRAWO.RP.PL****TRYB**

Kontroli ZUS nie trzeba wpuszczać za próg firmy

Płatnik składek może wnioskować, aby ZUS przeprowadził zapowiedzianą kontrolę zdalnie, jeśli może to usprawnić postępowanie lub przemawia za tym charakter działalności przedsiębiorcy.

dr Katarzyna Kalata
założycielka HR LEX Sp. z o.o.

Przeprowadzanie kontroli należy do jednego z podstawowych obowiązków ZUS. Przed jej rozpoczęciem przedsiębiorca otrzymuje dokument „Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli”. Niewielu płatników wie, że organ może przeprowadzić to postępowanie zdalnie. Zazwyczaj bowiem ZUS o tym nie informuje i nie stosuje takiej formy kontroli.

Możliwość zdalnej kontroli wprowadziła nowelizacja ustawy Prawo przedsiębiorców. Obowiązujący od 24 czerwca 2020 r. art. 51 ust. 3a zakłada, że kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny:

- za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, lub
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Inicjator i warunki

Kontrolę przeprowadza się, co do zasady, w siedzibie płatnika składek lub w miejscu prowadzenia przez niego działalności, w obecności płatnika lub upoważnionej przez niego osoby. Kontrolę można również prowadzić w miejscu przechowywania firmowej dokumentacji innym niż siedziba lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej płatnika, np. w biurze rachunkowym, które nalicza wypłaty.

Obecnie przedsiębiorca może wnioskować o przeprowadzenie kontroli w sposób

zdalny. Inicjatorem takiego trybu kontroli może być też ZUS, ale wtedy płatnik składek musi wyrazić na to zgodę. Brak jego zgody oznacza, że kontrola nie może odbyć się w takiej formie.

Zdalny tryb kontroli ma zastosowanie, jeżeli może to usprawnić jej prowadzenie lub gdy przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.

PRZYKŁAD

Pan Karol prowadzi ogólnopolską sieć klubów fitness. Aktualnie nikt nie przebywa w siedzibie firmy. Wszyscy pracują zdalnie, w ten sposób udzielają również konsultacji i treningów. Pan Karol po otrzymaniu zawiadomienia ZUS o wszczęciu kontroli może złożyć wniosek o przeprowadzenie kontroli w trybie zdalnym, powołując się na fakt zamknięcia siedziby firmy oraz usprawnienia w zakresie prowadzenia kontroli wynikające z faktu, że kontrola zdalna mogłaby się już zacząć, natomiast kontrola w siedzibie będzie mogła się rozpocząć dopiero po otwarciu siłowni.

Martwy przepis

Mimo że kontrole ZUS są zjawiskiem powszechnym, a pandemia wciąż trwa, to w praktyce ZUS nie stosuje zdalnego trybu kontroli. Nie informuje też płatników o możliwych trybach kontroli. Takie działanie ZUS może być spowodowane obawą, że tryb zdalny ograniczy w jakiś sposób kontrolę nad płatnikami.

Tryb zdalny kontroli pozwala przedsiębiorcom lepiej się do niej przygotować. Mają więcej czasu na przeanalizowanie żądania organu i przekazanie inspektorowi ZUS dokumentów, np. listy płac, indywidualnej karty wynagrodzeń, regulaminów wynagrodzeń czy karty zasiłkowej.

Nowelizacja miała usprawnić proces przeprowadzania kontroli w czasie pandemii. Kontrole przeprowadzane w siedzibie przedsiębiorstwa często wiążą się bowiem z utrudnieniami w działaniu kontrolowanego przedsiębiorstwa.

Uprawnienia kontra obowiązki

Płatnik składek na żądanie inspektora musi przekazać wszystkie dokumenty finansowe, nie tylko związane ze zgłoszeniem do ZUS pracownika, ale także dokumenty finansowe spółki dotyczące przychodów czy kosztów. Do ustaleń pokontrolnych inspektor wykorzystuje również informacje zawarte na kontach ubezpieczonych i na kontach innych płatników składek dotyczących danego ubezpieczonego. Inspektor ma ponadto prawo:

- badać księgi, dokumenty finansowo-księgowe i osobowe oraz inne nośniki informacji związane z zakresem kontroli,
- dokonywać oględzin i spisu składników majątku płatnika zalegającego z opłatą należności z tytułu składek,
- zabezpieczać zebrane dowody,
- żądać udzielania informacji przez płatnika składek i ubezpieczonego,
- legitymować osoby w celu ustalenia ich tożsamości, jeśli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli,
- przesłuchiwać świadków,
- przesłuchiwać płatnika składek i ubezpieczonego, jeżeli z powodu braku lub po wyczerpaniu innych środków dowodowych pozostały niewyjaśnione okoliczności mające znaczenie dla postępowania kontrolnego.

Zgodnie z koleją z art. 88 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych kontrolowany płatnik ma obowiązek m.in.:

- udostępnić wszelkie dokumenty związane z zakresem kontroli, które są przechowywane u płatnika i u osób trzecich (przetłumaczone na język polski, jeżeli są sporządzone w języku obcym),
- sporządzić i wydać kopie dokumentów związanych z zakresem kontroli i określonych przez inspektora kontroli ZUS,
- zapewnić niezbędne warunki do przeprowadzenia czynności kontrolnych, w tym udostępnić środki łączności, z wyjątkiem środków transportowych, oraz inne niezbędne środki techniczne do wykonania czynności kontrolnych, którymi dysponuje płatnik,
- udzielać wyjaśnień kontrolującemu. /@

TEKSTY Z DODATKU DOSTĘPNE

w wersji
elektronicznej
na:

rp.pl/prawo.rp.pl/ZUS

NAPISZ DO NAS

Joanna Kalinowska
redaktor prowadząca
j.kalinowska@rp.pl